

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

LETNO POROČILO ZA LETO 2014

POVZETEK

LETNO POROČILO ZA LETO 2014

POVZETEK

**Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.**

Brezplačna telefonska številka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu. Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2015

PDF ISBN 978-92-9242-074-1 ISSN 1831-0613 doi:10.2804/331363 QT-AB-15-001-SL-N

© Evropska unija, 2015

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

UVOD

V zadnjih letih je varstvo podatkov iz obrobne vprašanja postalo središče političnega odločanja in poslovnega načrtovanja.

EU se bo v prihodnjih letih leta 2014 spominjala kot prelomnice, ko je pravica do zasebnosti in varstva osebnih podatkov, kot je določena v Listini EU o temeljnih pravicah, prešla iz teorije v prakso. Sodišče Evropske unije je v orientacijskih sodbah v zadevah o *direktivi o hrambi podatkov* in *Google Spain* jasno sklenilo, da so zakonodajalci in upravljavci odgovorni za zagotavljanje, da se osebni podatki obdelujejo pošteno in sorazmerno z zakonitim namenom, ki je predmet obravnave. Posvetovanja o reformi pravilnika EU, ki trajajo že štiri leta, se približujejo koncu, saj je Evropski parlament v celoti odobril revidirano besedilo Splošne uredbe o varstvu podatkov, Svet pa se odločno loteva ključnih vprašanj izvajanja in doslednosti. Medtem se je povečala zaskrbljenost glede množičnega nadzora in zavedanje, da je treba pregledati in razjasniti parametre o pretoku podatkov med EU in njenimi svetovnimi partnerji.

Leto 2014 je bilo za EU na splošno in institucijo ENVP prelomno leto. To letno poročilo vključuje pregled dejavnosti Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in njegovo osredotočenost na izboljšanje zmogljivosti organov EU za odgovorno obdelavo podatkov ter proaktivnejše vključevanje pravil in načel o varstvu podatkov v oblikovanje politike. ENVP je poleg predhodnih preverjanj postopkov obdelave in inšpekcijskih pregledov ter številnih mnenj in pripomb o pobudah politike, vključno s pripombami o tekočih reformah varstva podatkov, objavil več ključnih smernic, ki na primer obravnavajo pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, prenose podatkov in varstvo podatkov v predpisih o finančnih storitvah.

To uveljavljanje varstva podatkov v glavnem toku oblikovanja politike EU je rezultat dela umirjene avtoritete in nenehnih prizadevanj Petra Hustinx, katerega desetletni mandat evropskega nadzornika za varstvo podatkov se je končal leta 2014, ter nadarjenosti in zavzetosti zaposlenih v instituciji. Prednostne naloge za naslednjih pet let, ki jih bomo gradili na Petrovi zapuščini, so določene v strategiji, objavljeni marca 2015, in obsegajo še tesnejše sodelovanje z nacionalnimi organi za varstvo podatkov, Parlamentom in državami članicami, da bo EU pri podpiranju pravic in interesov posameznika v vse bolj globalizirani in digitalizirani družbi nastopala enotno, verodostojno in usklajeno.

Giovanni Buttarelli
Evropski nadzornik za varstvo podatkov

Wojciech Wiewiórowski
Pomočnik Evropskega nadzornika za varstvo podatkov

DOSEŽKI V LETU 2014

Leto 2014 je bilo za ENVP prehodno leto, ki sta ga zaznamovala zapoznena izbira in imenovanje novega nadzornika in pomočnika ENVP. Imenovanji, ki so bili predvideni na začetku leta, sta bili opravljeni šele konec leta. Čeprav je posledična negotovost vplivala na načrtovanje dejavnosti ENVP kot celoto, pa je naša institucija še naprej opravljala naloge v skladu z obveznostmi iz [Uredbe \(ES\) št. 45/2001](#).

Nadzor in izvajanje

Tako kot v prejšnji letih so bile pomemben del delovne obremenitve temeljne dejavnosti nadzora in izvajanja v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v več kot 60 evropskih institucijah in agencijah. Predhodna preverjanja, posvetovanja, pritožbe, inšpekcijski pregledi in obiski so bili osrednji del našega dela na tem področju. Kljub sorazmerno velikemu številu primerov smo uspeli izboljšati učinkovitost poteka dela.

Poleg tesnega sodelovanja z uradnimi osebami za varstvo podatkov, imenovanimi pri posamezni instituciji in organu EU, smo pozornost med letom še naprej namenjali osveščanju in usmerjanju kot pomoči pri spodbujanju kulture varstva podatkov v institucijah EU. Zlasti velja omeniti:

- [smernice](#) o pravicah posameznikov (pravice oseb, na katere se nanašajo osebni podatki), sprejete februarja;
- [stališče](#) o prenosu podatkov, sprejeto julija, in
- [smernice](#) o navzkrižju interesov, sprejete decembra;
- številne sestanke z upravljavci na temo posebnih vprašanj o varstvu podatkov v upravi EU;
- tri konference na Evropski upravni šoli in eno delavnico za koordinatorje varstva podatkov;
- dva sestanka z uradnimi osebami za varstvo podatkov junija in novembra.

Proaktivnejše politično svetovanje

Leta 2014 smo pregledali, kako izpolnjujemo zakonsko obveznost svetovanja institucijam. V našem junijskem [strateškem dokumentu](#) z naslovom „ENVP kot svetovalec institucijam EU o politiki in zakonodaji: graditi na podlagi desetletnih izkušenj“ smo znova poudarili svoja načela nepristranskosti, celovitosti, preglednosti in stvarnosti ter svoje obsežno, vključujoče in proaktivno sodelovanje z deležniki. Naš cilj je oblikovati kulturo odgovornosti pri vseh institucijah in organih EU na podlagi usposabljanja ter splošnih in posebnih sektorskih smernic, da bi lahko institucije sprejemale premišljene odločitve o vplivih novih predlogov na varstvo podatkov. Začeli smo se ciljno usmerjati na sodelovanje z manj znanimi sogovorniki, vključno z Generalnim direktoratom Evropske komisije za notranji trg in storitve (GD MARKT) ter predsedstvom Sveta, ki se vse bolj zavedata pomena varstva podatkov. Poleg tega smo vzpostavili redno povezavo in izmenjavo podatkov z Agencijo EU za temeljne pravice (FRA) ter mednarodnimi organi, vključno s Svetom Evrope.

Začeli smo z analizo medsebojnega delovanja med pravom varstva podatkov, konkurenčnim pravom in pravom varstva potrošnikov z objavo predhodnega mnenja o [zasebnosti in konkurenčnosti v dobi velikih podatkov](#) marca 2014. Razprava o tej temi se je začela na delavnici junija 2014, na kateri so sodelovali strokovnjaki z vseh treh področij prava iz EU in ZDA.

Na podlagi konstruktivnega in ciljno usmerjenega dialoga z institucijami smo se posebej zavezali, da bomo oblikovali „[orodja politike](#)“, vključno s tematskimi ali sektorskimi smernicami, kot vodilo oblikovalcem politike in zakonodajalcem o pomenu temeljnih pravic do zasebnosti in varstva podatkov v posameznih sektorjih.

Novembra 2014 samo predali prvo teh orodij, osredotočeno na predpise o finančnih storitvah, ki je področje, na katerem v zadnjih letih poteka temeljita zakonodajna reforma. Naše sektorske smernice smo oblikovali na podlagi vpogleda, pridobljenega na seminarju, ki ga je februarja 2014 gostil GD za notranji trg in storitve.

Nov pravni okvir za varstvo podatkov: kmalu?

Preoblikovanje okvira varstva podatkov je bilo v zadnjih letih eden od največjih in najbolj zapletenih izzivov zakonodajalcev EU. Na nacionalni, evropski in mednarodni ravni je veliko zanimanja za razvoj dveh osnutkov predlogov, in sicer za Splošno uredbo o varstvu podatkov in Direktivo o osebnih podatkih, ki se obdelujejo za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazni. ENVP je v odločilnih pogajanjih leta 2014 še naprej tesno sodeloval s Parlamentom, Svetom in Komisijo.

Sodelovanje

V letih 2013 in 2014 smo zagotavljali sekretariat skupini za nadzor nad novim schengenskim informacijskim sistemom (SIS II) in še naprej predsedovali usklajevalnim skupinam za nadzor nad podatkovno zbirko EURODAC, vizumskim informacijskim sistemom (VIS) in carinskim informacijskim sistemom (CIS).

Poleg tega smo dejavno prispevali k delu delovne skupine za varstvo podatkov iz člena 29 (delovna skupina iz člena 29), bili poročevalec za spremljanje mnenja o zakonitih interesih (posvetovanje z deležniki in analiza njihovih prispevkov) ter soporočevalec za mnenje in delovni dokument o nadzoru nad elektronskimi komunikacijami za namene obveščanja in nacionalne varnosti ter dokument o mednarodnem dogovoru o usklajevanju izvajanja.

Tehnološki razvoj in varstvo podatkov

Učinek splošno razširjenih povezanih mobilnih naprav in številni varnostni incidenti so bili na dnevnem redu obravnavanih tem v letu 2014. O tem in drugem tehnološkem razvoju smo poročali v [glasilih ENVP](#).

Tehnološke elemente smo obravnavali tudi v mnenjih, pripombah in odločitvah o politiki na področju nadzora ter smernicah, npr. v smernicah o elektronskih komunikacijah, ki smo jih leta 2014 poslali v posvetovanje.

Leta 2014 smo ustanovili laboratorij ENVP za politiko informacijske tehnologije z opremo in orodji, ki se lahko uporabljajo za oceno zasebnosti

nekaterih izdelkov ali sistemov, ki jih uporabljamo pri nadzoru.

Laboratorij IT zdaj že deluje, dopolnjen pa bo s prenosnim kompletom IT za predstavitve na kraju samem, izvajanje poskusov in/ali tehničnih preskusov na kraju samem v okviru inšpekcijskih pregledov in presojev.

Poudarek smo s tehničnega vidika preusmerili na varstvo podatkov in zasebnost. Leta 2014 smo vzpostavili omrežje inženiringa za zasebnost na internetu ([IPEN](#)) v sodelovanju z nacionalnimi organi za varstvo podatkov, razvijalci in raziskovalci iz panoge, akademskih krogov in civilne družbe. Namen pobude je razvijati inženirske prakse, ki upoštevajo pomisleke o varstvu zasebnosti, in spodbujati inženirje, da mehanizme zasebnosti vgradijo v internetne standarde, storitve in aplikacije.

Prva [delavnica IPEN](#) je potekala 26. septembra 2014 v Berlinu, organizirali pa so jo različni organi za varstvo podatkov in druge organizacije. Namen delavnice je bil v obstoječi tehnologiji razviti praktični pristop za prepoznavanje pomanjkljivosti glede varovanja zasebnosti in najti koristne rešitve. Leta 2015 se bo omrežje razširilo in še naprej delovalo v skladu z ukrepi, določenimi leta 2014.

Sodne zadeve

Sodišče nam je dovolilo posredovati in predložiti pisno stališče v pritožbi v zadevi C-615/13 P, ki sta jo vložila ClientEarth in PAN Europe, katere predmet je povezan s preglednostjo/dostopom do dokumentov.

Informacije in komunikacija

Informacije in komunikacija imajo pomembno vlogo pri osveščanju, pooblastilih, politikah in odločitvah ENVP.

Leta 2014 smo promovirali delo ENVP na številnih dogodkih, kot so dan varstva podatkov v januarju, dan odprtih vrat EU v maju in štiri konference z delovnim kosilom na Evropski upravni šoli.

V okviru naših pristojnosti smo odgovorili na 132 pisnih zahtevkov državljanov za informacije, 38 pisnih zahtevkov za informacije in 42 prošenj novinarjev za razgovor.

Do konca leta 2014 smo imeli 2 373 naročnikov na naše glasilo in 2 000 sledilcev na Twitterju. Zabeležili smo 194 637 obiskov na spletni strani ENVP in v naših prostorih gostili sedem študijskih obiskov. Vsi ti dosežki podpirajo stališče, da smo vse pogosteje referenčna točka za vprašanja v zvezi z varstvom podatkov na ravni EU.

Človeški viri, proračun in uprava

Leta 2014 so bila ENVP dodeljena proračunska sredstva v višini 8 018 796 EUR, kar je 4,66-odstotno povečanje v primerjavi s proračunom za leto 2013.

Leta 2014 smo ostali zavezani varčevalni politiki EU in konsolidaciji proračuna ter dosledno sledili usmeritvam, ki jih je predlagala Komisija. Vendar je bilo treba v predlog proračuna vključiti potrebna odobrena proračunska sredstva, da bi se upoštevale zakonske obveznosti, povezane z zaključkom mandata članov ENVP.

Izvajali smo varčevalno politiko, ki jo priporoča Komisija, in že tretje leto zapored znižali oziroma zamrznili velik del svojih posojil na 0 % ter močno znižali ključne proračunske postavke, kot so prevajanje (-17 %), publikacije (-25 %) in dejavnosti institucij (-17 %).

Zaradi zamude pri izbirnem postopku nove skupine nadzornikov je bilo treba sprejeti spremembo proračuna, da so se neuporabljeni sredstva, povezana z začasnim podaljšanjem mandata, vrnila v splošni proračun EU junija 2014.

Leta 2014 je stopnja izvrševanja našega proračuna preseгла cilj 85 %.

To leto je bilo zlasti uspešno na področju človeških virov. Na eni strani so novi kadrovske predpisi, ki so začeli veljati januarja 2014, zahtevali posodobitev številnih izvedbenih ukrepov. Celoten sveženj izvedbenih pravil je bil sprejet pred koncem leta.

Na drugi strani pa so bili sprejeti tudi številni pomembni politični dokumenti, in sicer nova politika učenja in izpopolnjevanja ter njeno izvajanje, dva pilotna projekta ter dokumenti o DNK, stresu in notranji komunikaciji. Nazadnje pa je bil sprejet še nov kodeks ravnanja za osebje ENVP in predstavljen osebju.

Ključni podatki o ENVP za leto 2014

- Sprejetih 144 mnenj o predhodnem preverjanju in 26 mnenj o preverjanju, ki se ne izvaja predhodno
- Prejetih 110 pritožb, od tega 39 dopustnih
- 48 posvetovanj o upravnih ukrepih
- Opravljeni štiri inšpekcijski pregledi na kraju samem in štiri obiski
- Objavljena dva sklopa smernic in eno stališče
- Izdanih 14 zakonodajnih mnenj in eno predhodno mnenje
- Izdanih 13 sklopov uradnih pripomb
- Izdanih 33 sklopov neuradnih pripomb

Strategija za obdobje 2013–2014

V strategiji za obdobje 2013–2014 smo določili več strateških ciljev, ki naj bi pripomogli k povečanju vpliva naših ključnih dejavnosti na varstvo podatkov na evropski ravni. Za oceno našega napredka pri izpolnjevanju teh ciljev smo določili dejavnosti, ki so ključne za doseganje naših ciljev. Povezani ključni kazalniki uspešnosti (KPI) iz preglednice nam bodo pomagali spremljati in po potrebi prilagoditi učinek našega dela in učinkovitost uporabe virov.

To poglavje prikazuje uspešnost naših dejavnosti v letu 2014 v skladu s strateškimi cilji in akcijskim načrtom, opredeljenimi v strategiji za obdobje 2013–2014. Dejavnosti za izvajanje akcijskega načrta so povzete v splošnem pregledu za leto 2014 zgoraj.

Rezultati na splošno kažejo pozitiven trend pri izvajanju naših dejavnosti. Izvajanje strategije na

splošno dobro napreduje in popravljalni ukrepi v tej fazi niso potrebni.

Poleg tega bo treba zaradi sprejetja strategije za obdobje 2015–2019 v marcu 2015 oceniti ključne kazalnike uspešnosti, da bi upoštevali cilje in prednostne naloge nove strategije. Da bi zagotovili njihovo usklajenost in ustreznost, bo morda treba uvesti enega ali več novih kazalnikov uspešnosti, o katerih bo pred objavo potekalo notranje posvetovanje.

Preglednica KPI vsebuje kratek opis ključnih kazalnikov uspešnosti in načinov izračuna.

Kazalniki se večinoma merijo glede na prvotno zastavljene cilje. Za tri kazalnike bodo rezultati za leto 2013 merilo uspešnosti za leto 2014.

Izvajanje strateških ciljev s ključnimi kazalniki uspešnosti:

1. Spodbujati *kulturo varstva podatkov* v institucijah in organih EU, da bi ti poznali svoje obveznosti in odgovornosti za skladnost z zahtevami za varstvo podatkov.
KPI št. 1, 2 in 3. Vsi cilji so bili doseženi.
2. Zagotoviti, da zakonodajalec EU (Komisija, Parlament in Svet) pozna zahteve za varstvo podatkov in da varstvo podatkov vključi v novo zakonodajo.
KPI št. 4 in 5. Cilj za KPI št. 5 je bil dosežen. Rezultati za KPI št. 4 so v skladu z rezultati

za leto 2013 glede na uradne in neuradne pripombe, medtem ko se je število mnenj leta 2014 zmanjšalo. To je bila po eni strani posledica večje selektivnosti in na drugi strani dejstva, da je Komisija številne pobude, ki smo jih določili, razveljavila ali odložila (npr. pogajanja GD za obdavčenje in carinsko unijo s STO in Rusijo).

3. Izboljšati dobro sodelovanje z organi za varstvo podatkov, zlasti delovno skupino za varstvo podatkov iz člena 29, da se zagotovi večja skladnost varstva podatkov v EU.
Z rezultati za leto 2013 se določi cilj za KPI št. 6. Rezultati v letu 2014 so bili zelo dobri, saj so daleč presegle cilj. KPI št. 7 se nanaša na strateške cilje 1, 2 in 3. Cilj je bil daleč presežen.
4. Razviti učinkovito komunikacijsko strategijo.
Z rezultati za leto 2013 bo določen cilj za KPI št. 8. V zvezi s tem se je leta 2014 zmanjšalo število obiskov spletne strani ENVP. Glavni razlog je bilo zapoznelo imenovanje novih nadzornikov. Med enoletnim podaljšanjem mandata je bilo manj novih odločitev ali novih projektov. To je vplivalo na zanimanje za obisk naše spletne strani.
5. Izboljšati uporabo človeških, finančnih, tehničnih in organizacijskih virov ENVP (z ustreznimi postopki, pooblastili in znanjem).
KPI št. 9 in 10. Oba cilja sta bila dosežena.

KPI	Opis	Rezultati 2013	Rezultati 2014	Cilj
KPI 1	Število opravljenih inšpekcijskih pregledov/obiskov Merjenje: v primerjavi s ciljem	3 obiski 8 inšpekcijskih pregledov	4 obiski 4 inšpekcijski pregledi	najmanj 8
KPI 2	Število pobud za osveščanje in usposabljanje v institucijah in organih EU, ki jih organiziramo ali pomagamo organizirati (delavnice, sestanki, konference, usposabljanje in seminarji) Merjenje: v primerjavi s ciljem	4 usposabljanja 4 delavnice (3 v sodelovanju z ITP)	8 (3 EUSA, 1 DPC, 2 DPO, 1 EIPA, 1 DG COMM)	8 (delavnic + usposabljanj)
KPI 3	Raven zadovoljstva uradnih oseb/koordinatorjev za varstvo podatkov z usposabljanjem in smernicami Merjenje: Anketa o zadovoljstvu uradnih oseb/koordinatorjev za varstvo podatkov, ki se opravi vedno, kadar se organizira usposabljanje ali objavi smernica	Osnovno usposabljanje za uradne osebe za varstvo podatkov: 70 % pozitivnih povratnih informacij Usposabljanje osebja agencije EDA: 92 % pozitivnih povratnih informacij	100 %	60 % pozitivnih povratnih informacij
KPI 4	Število uradnih in neuradnih mnenj, ki jih ENVP predloži zakonodajalcu Merjenje: v primerjavi s predhodnim letom	Mnenja: 20 Uradne pripombe: 13 Neuradne pripombe: 33	Mnenja: 15 Uradne pripombe: 13 Neuradne pripombe: 33	Leto 2013 kot merilo uspešnosti.
KPI 5	Stopnja izvajanja primerov iz našega seznama nalog, ki smo jih določili za ukrepanje Merjenje: odstotek „rdečih“ pobud (pri katerih je potekel rok za predložitev pripomb), izvedenih v skladu s seznamom za leto 2013	90 % (18/20)	89 %	90 %
KPI 6	Število primerov, ki jih je obravnavala delovna skupina iz člena 29, za katere je ENVP zagotovil obsežen pisni prispevek. Merjenje: v primerjavi s predhodnim letom	13	27	Leto 2013 kot merilo uspešnosti
KPI 7	Število primerov, za katere je zagotovljena smernica o tehnološkem razvoju. Merjenje: v primerjavi s ciljem	21	58	20
KPI 8	Število obiskov spletne strani ENVP. Merjenje: v primerjavi s predhodnim letom	293 029 (63 % več kot leta 2012)	194 637	Leto 2013 kot merilo uspešnosti
KPI 9	Stopnja izvrševanja proračuna Merjenje: znesek obdelanih plačil med letom, deljen s proračunom za zadevno leto	84,7 %	85,8 %	85%
KPI 10	Stopnja izvajanja usposabljanja za osebje ENVP. Merjenje: število dni dejanskega usposabljanja, deljeno s številom ocenjenih dni usposabljanja	85%	87,4 %	80%

NADZOR IN IZVAJANJE

Ena od glavnih nalog ENVP je neodvisno nadzorovati postopke obdelave, ki jih izvajajo evropske institucije ali organi. Pravni okvir je Uredba (ES) št. 45/2001 o varstvu podatkov, ki določa številne obveznosti obdelovalcev podatkov in hkrati številne pravice posameznikov, katerih osebni podatki se obdelujejo.

Nadzorne naloge vključujejo svetovanje in pomoč uradnim osebam za varstvo podatkov s predhodnim preverjanjem tveganih postopkov obdelave za opravljanje poizvedb, vključno z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem in obravnavo pritožb. Dodatno svetovanje upravi EU je lahko posvetovanje o upravnih ukrepih ali objava tematskih smernic.

Strateški cilj

Spodbujati „kulturo varstva podatkov“ v institucijah in organih EU, da ti poznajo svoje obveznosti in odgovornosti za skladnost z zahtevami za varstvo podatkov.

Uradne osebe za varstvo podatkov

Leta 2014 smo prejeli prijave za imenovanje devetih novih uradnih oseb za varstvo podatkov v institucijah EU.

Sodelovali smo na junijskem sestanku uradnih oseb za varstvo podatkov v Bruslju (ki sta ga gostila Evropski parlament in Evropska komisija) in novembrskem sestanku v Solunu (ki ga je gostil Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP)).

Na junijskem sestanku smo predstavili posodobitev reforme EU zakonodaje o varstvu podatkov in ustrezno sodno prakso na tem področju. Sestanek je bil za nas tudi primerna priložnost, da predstavimo smernice o pravicah oseb, na katere se nanašajo osebni podatki, kar je privedlo do poglobljene razprave o tem, kako se spopasti s takimi zahtevami v praksi.

Sestanek na Evropskem centru za razvoj poklicnega usposabljanja je bil priložnost za razmislek o mandatu novega ENVP in vlogi uradnih oseb za

varstvo podatkov na mednarodnem prizorišču. Predstavili smo tudi svoje stališče o prenosih podatkov, ki smo ga sprejeli julija 2014, ter naše smernice o nasprotju interesov, pri čemer sta obe temi sprožili zanimive razprave. Dobro je bila ocenjena tudi naša posodobitev glede varnosti in tehnoloških vprašanj, s posebnim sklicevanjem na izkušnje ENVP z uporabo računalništva v oblaku in obravnavo kršitve varnosti. Poleg tega smo predstavili nekaj pomembnih vprašanj, ki smo jih obravnavali v okviru nadzora in izvajanja, kot je postopek za posvetovanje pri kolegiju vodij uprav (Collège des Chefs d'administration), sodelovanje uradnih oseb za varstvo podatkov pri obravnavanju pritožb in pomen dokumentiranja odloga pravic v skladu s členom 20 Uredbe.

Junija 2014 smo hkrati organizirali sestanek z uradnimi osebam za varstvo podatkov ter usposabljanje zanje. Poleg tega so bila organizirana posamična usposabljanja med zaposlenimi ENVP in nekaterimi uradnimi osebam za varstvo podatkov glede na njihove posebne potrebe po usmerjanju. Posvetovalni obiski so prav tako pripomogli k obravnavanju posebnih potreb teh uradnih oseb.

V odgovor na naraščajoče število prejetih telefonskih poizvedb smo uvedli telefonsko linijo za pomoč uradnim osebam za varstvo podatkov, ki deluje ob dogovorjenem času v tednu in na katero odgovarjajo člani osebja ENVP. Ta linija nam omogoča hitro in neuradno zagotavljanje odgovorov na preprosta vprašanja uradnih oseb za varstvo podatkov ter krepitev dobrega sodelovanja in komunikacije med nami in skupnostjo teh uradnih oseb v institucijah EU. Leta 2014 smo imeli v poprečju štiri klice na mesec.

Predhodno preverjanje

Veliko število obvestil (80 % leta 2014) o tveganih postopkih obdelave, ki so nam bila poslana, se nanaša na upravne postopke, ki so skupni vsem institucijam in organom EU, kot so zaposlovanje osebja, njihova letna ocena ali vodenje upravnih poizvedb.

Ker smo v letih 2013 in 2014 prejeli številna obvestila in še več priporočil, ki naj jih upoštevamo, smo oblikovali merila, ki so nam v pomoč, da

smo bolj selektivni pri njihovem upoštevanju. Ta selektivnost nam omogoča usmeriti naša prizadevanja na obvladovanje tveganih postopkov obdelave. Naša druga priporočila spremljajo uradne osebe za varstvo podatkov zadevne institucije ali organa v skladu z načelom odgovornosti.

Predhodno preverjanje zagotavlja sistematičen način spoznavanja dejavnosti institucij in organov EU ter omogoča ENVP razumeti vzorce ali pomanjkljivosti pri izvajanju načel varstva podatkov. Ta dejavnost je za nas matrica znanja, veliko število izdanih mnenj pa nam pomaga razvijati druga nadzorna orodja, kot so inšpekcijski pregledi, ankete, poizvedbe, svetovalni obiski in obiski za pregled skladnosti.

Leta 2014 smo prejeli 80 obvestil o predhodnem preverjanju, od katerih je bilo eno pozneje umaknjeno. Še bolj smo nadoknadili zaostanke pri obvestilih o *naknadnem* vrednotenju, ki smo jih prejeli v letu 2013.

Leta 2014 smo izdali 144 mnenj o predhodnem preverjanju (približno 58-odstotno povečanje od leta 2013) in 26 mnenj (24-odstotno povečanje od leta 2013) o „nepredhodnih preverjanjih“¹. Skupaj smo preučili 185 obvestil, od katerih so nekatera privedla do skupnih mnenj. Analizirali smo vrsto vprašanj, od katerih so nekatera navedena v polni različici tega poročila.

Pritožbe

V Uredbi (ES) št. 45/2001 je določeno, da je ena od glavnih nalog ENVP „obravnavati in preiskovati pritožbe“ ter „opravljati poizvedbe na lastno pobudo ali na podlagi pritožbe“ (člen 46).

ENVP je leta 2014 prejel 110 pritožb, kar je približno 41-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Med temi je bilo 72 nedopustnih, pri čemer se je večina nanašala na obdelavo podatkov na nacionalni ravni in ne v institucijah ali organih EU.

Za preostalih 39 pritožb je bila potrebna poglobljena preiskava (približno 30-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013). Poleg tega so 31. decembra 2014 za 18 dopustnih pritožb, vloženih prejšnja leta (tri leta 2011, tri leta 2012 in

12 leta 2013), še vedno potekali preiskava, pregled ali nadaljnje spremljanje.

Spremljanje skladnosti

ENVP je odgovoren za spremljanje in zagotavljanje uporabe Uredbe (ES) št. 45/2001. To spremljanje se izvaja na več načinov, in sicer s polletnimi rednimi splošnimi anketami ali bolj ciljno usmerjenimi postopki spremljanja, kot je obisk ali inšpekcijski pregled.

Pred kratkim smo razvili novo vrsto obiska na kraju samem, imenovan **posvetovalni obisk**, pri katerem sta dva člana osebja ENVP imenovana kot svetovalca na kraju samem. Tovrstni obiski so praktično orodje za reševanje posebnih težav, osveščanje, izboljšanje sodelovanja in povečanje odgovornosti ciljnega organa. V enem primeru smo spremljali posvetovalni obisk, pri katerem nam je bil **začasno dodeljen** en član osebja ENVP.

Med januarjem in decembrom 2014 smo obiskali štiri agencije EU, in sicer Evropski investicijski sklad, Satelitski center EU, Agencijo za evropski GNSS in Inštitut EU za varnostne študije.

Leta 2014 smo še naprej spremljali prejšnje inšpekcijske preglede. Poleg tega smo izvedli inšpekcijski pregled v agenciji Frontex in Evropskem parlamentu ter izvedli usmerjeni inšpekcijski pregled o zdravstvenih podatkih pri Evropski komisiji in Svetu.

Posvetovanje o upravnih ukrepih

ENVP izda mnenja o zadevah v zvezi z varstvom podatkov na zahtevo institucije EU ali na lastno pobudo. Predloži lahko mnenje o odločbi ali katerem koli drugem upravnem aktu **splošne uporabe** v zvezi z obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja zadevna institucija EU (člen 28(1)). ENVP lahko tudi svetuje o primerih, ki vključujejo **posebne dejavnosti obdelave ali vprašanja** o razlagi Uredbe (člen 46(d)).

Pri vodenju posvetovanj se uporablja načelo **odgovornosti**. Institucije EU bi morale najprej imeti notranje posvetovanje s svojimi uradnimi osebami za varstvo podatkov in jih tako vključiti v oblikovanje ukrepov, ki vplivajo na pravico do varstva podatkov. Če uradna oseba za varstvo podatkov ne more zagotoviti ustrezne rešitve, se lahko posvetuje z ENVP. Posvetovanje se mora

¹ Kadar ENVP prejme obvestilo, vendar postopek obdelave na spada na področje uporabe člena 27, lahko kljub temu izda priporočila.

nanašati na **nova** ali **zapletena vprašanja** (če ni precedenčnega primera na zadevnem področju, če gre za pomanjkanje doktrine ali nejasnost pri razlaganju nekaterih pojmov Uredbe).

Leta 2014 smo prejeli 48 posvetovanj o upravnih ukrepih. Analizirali smo vrsto vprašanj, od katerih so nekatera navedena v polni različici tega poročila.

Smernice o varstvu podatkov

Februarja 2014 smo objavili **smernice o pravicah posameznikov v zvezi z obdelavo njihovih osebnih podatkov**.

Vsebina teh smernic temelji na stališčih ENVP na področju pravic oseb, na katere se nanašajo osebni podatki, kot jih je ta oblikoval v več mnenjih o postopkih obdelave podatkov v EU. V smernicah so opisana naša stališča in priporočila o ustreznih načelih Uredbe št. 45/2001 ter zagotovljene informacije o veljavnih najboljših praksah ter drugih ustreznih vprašanjih. V njih je na primer poudarjen širok pojem osebnih podatkov na podlagi Uredbe, v skladu s katerim osebni podatki pomenijo veliko več kot le ime posameznika.

14. julija 2014 smo sprejeli **stališče o prenosih**, namenjeno zagotavljanju smernic institucijam in organom EU o načinih, kako razlagati in uporabljati pravila iz Uredbe (ES) št. 45/2001 pri mednarodnem prenosu osebnih podatkov.

Naše smernice se zlasti osredotočajo na metodološko analizo, ki jo morajo institucije in organi EU izvesti pred prenosom osebnih podatkov tretjim državam ali mednarodnim organizacijam.

Navedeni so primeri, da se upravljavcem podatkov in uradnim osebam za varstvo podatkov olajša delo pri uporabi teh pravil in zagotovi kontrolni seznam s koraki, ki jih je treba upoštevati pri uporabi člena 9 Uredbe št. 45/2001. Dokument vsebuje tudi ustrezne informacije o nadzornih in izvajalskih nalogah ENVP v okviru prenosov podatkov.

Decembra 2014 smo objavili **smernice o zbiranju, obdelavi in objavi osebnih podatkov glede na**

izjave v zvezi z upravljanjem nasprotij interesov v institucijah in organih EU. Te smernice institucijam in organom EU zagotavljajo praktična navodila o upoštevanju pravil o varstvu podatkov in iskanju ravnotežja med javnim interesom po preglednosti ter pravicami posameznika do zasebnosti in varstva podatkov. To uravnoteženje lahko okrepi prizadevanja institucij za spodbujanje zaupanja javnosti in njihovih zaposlenih.

Kot del postopka za večjo odgovornost institucij EU zagotavljamo **usposabljanje in usmerjanje** za uradne osebe za varstvo podatkov, koordinatorje za varstvo podatkov in upravljavce podatkov, da bi lahko bolje razumeli načela varstva podatkov in njihove morebitne obveznosti.

Na dan varstva podatkov EU, tj. 28. januarja 2014, smo sodelovali na sestanku s koordinatorji za varstvo podatkov pri Evropski komisiji z govorom o Uredbi (ES) št. 45/2001 z vidika trenutnih reform splošnega okvira varstva podatkov. To je bila priložnost da s koordinatorji razmislimo o posebnostih Uredbe kot instrumenta za javno službo EU in možnih izboljšavah, ki bi bile koristne pri reviziji instrumenta.

13. junija 2014 smo organizirali splošno usposabljanje za uradne osebe za varstvo podatkov v institucijah in organih EU s poudarkom, kako izpolniti obrazec za obveščanje.

Poleg tega smo na njihovo zahtevo zagotovili posebno usposabljanje za osebje nekaterih agencij (FRONTEX) ali njihove uradne osebe za varstvo podatkov (ECDC, EUISS, EIF) ter pripravnike Sveta, Odbora regij in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora.

Junija in decembra 2014 smo imeli predstavitve na tečajih usposabljanja, ki jih je organiziral Evropski inštitut za javno upravo (EIPA) v Maastrichtu, na katerem so bile uradne osebe in koordinatorji za varstvo podatkov ter upravljavci podatkov. Govorili smo o posebnostih Uredbe (ES) št. 45/2001, vlogi ENVP v okviru našega nadzora in izvajanja ter predstavili dve študiji primera, eno o mednarodnih prenosih osebnih podatkov in drugo o pravici do dostopa v okviru pritožbe.

POLITIKA IN POSVETOVANJE

ENVP svetuje institucijam in organom Evropske unije o vprašanjih v zvezi z varstvom podatkov na različnih področjih politike. Ta svetovalna vloga se nanaša na nove zakonodajne predloge in druge pobude, ki lahko vplivajo na varstvo osebnih podatkov v EU. Po navadi gre za uradno mnenje, lahko pa tudi za smernice, ki jih ENVP zagotovi kot pripombe ali strateške dokumente.

Strateški cilj

Zagotoviti, da zakonodajalec EU (Komisija, Parlament in Svet) pozna zahteve za varstvo podatkov in da varstvo podatkov vključi v novo zakonodajo.

Prednostne naloge za leto 2014

V zvezi s posebnimi pobudami je bilo v seznamu nalog za leto 2014 predvidenih pet ključnih področij strateškega pomena za varstvo podatkov. Povzetek našega dela po teh točkah je v nadaljevanju (z več podrobnostmi v celotnem poročilu).

- Za nov pravni okvir varstva podatkov
- Obnovitev zaupanja v pretok podatkov na svetovni ravni po razkritju programa PRIZMA
- Pobude za krepitev gospodarske rasti in digitalna agenda
- Nadaljnji razvoj območja svobode, varnosti in pravice
- Reforma finančnega sektorja

Novi pravni okvir za varstvo podatkov: kmalu?

Preoblikovanje okvira varstva podatkov je bilo v zadnjih letih eden od največjih in najbolj zapletenih izzivov zakonodajalcev EU. Na nacionalni, evropski in mednarodni ravni je veliko zanimanja za razvoj dveh osnutkov predlogov, in sicer za Splošno uredbo o varstvu podatkov in Direktivo o osebnih podatkih, ki se obdelujejo zaradi preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazni. ENVP

je v odločilnih pogajanjih leta 2014 še naprej tesno sodeloval s Parlamentom, Svetom in Komisijo.

Obnovitev zaupanja v pretok podatkov na svetovni ravni po razkritju programa PRIZMA

Množični nadzor obveščevalnih agencij in organov kazenskega pregona nad državljani EU, ki je bil razkrit leta 2013, je popolnoma izničil pravice posameznikov do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. ENVP je oktobra 2013 zaradi resnih pomislekov in potrebe, da EU uveljavi nadzor nad našo zasebnostjo, Odbor Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine pozval k javni obravnavi. To sporočilo smo pripravili v Mnenju z dne 20. februarja 2014 o Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom „Obnovitev zaupanja v pretok podatkov med EU in ZDA“. V njem smo izrazili podporo zakonu o zasebnosti v ZDA in pozvali k spodbujanju mednarodnih standardov zasebnosti ob hitrem sprejemanju reform okvira EU za varstvo podatkov.

Pobude za krepitev gospodarske rasti in digitalna agenda

ENVP je dejavno sodeloval pri razvoju najrazličnejših politik, kot na primer o konkurenčnosti, varstvu potrošnika, upravljanju interneta, delovanju notranjega trga, enotnem digitalnem trgu ter carini in kmetijstvu. Poleg tega smo tudi pozorno spremljali razvoj dogovora EU in ZDA o varnem ravnanju z osebnimi podatki iz EU ter pogajanja Komisije o novih trgovinskih sporazumih (npr. TTIP in TISA), kar zadeva njihov morebitni učinek na zasebnost in varstvo podatkov.

Nadaljnji razvoj območja svobode, varnosti in pravice

Leta 2014 je EU ob proučitvi številnih posebnih pobud, kot so prihodnost Europol, Eurojust in ustanovitev urada državnega tožilca, nadzor nad orožjem in zamrznitev sredstev, ocenila svoj napredek pri ustvarjanju območja svobode, varnosti in pravice. Še naprej smo bili dejavni pri oblikovanju te obsežne agende.

Reforma finančnega sektorja

ENVP je razvijal svoje strokovno znanje o načinih, kako uporabiti standarde varstva podatkov pri zasnovi in izvajanju predpisov o finančnih storitvah.

Izdali smo naš prvi sklop smernic za sektor in zagotovili svetovanje o posebnih predlaganih ukrepih na področjih pravic delničarjev, odpornosti bančnega sistema in preglednosti pri finančnih transakcijah z vrednostnimi papirji.

SODELOVANJE

ENVP sodeluje z drugimi organi za varstvo podatkov, da spodbuja usklajeno varstvo podatkov po vsej Evropi. Ta vloga zajema tudi sodelovanje z nadzornimi organi, ustanovljenimi v okviru nekdanjega „tretjega stebra“ EU, in sodelovanje na podlagi obsežnih informacijskih sistemov.

Strateški cilj

Izboljšati dobro sodelovanje z organi za varstvo podatkov, zlasti delovno skupino za varstvo podatkov iz člena 29, da se zagotovi večja skladnost varstva podatkov v EU.

Leta 2014 smo še naprej dejavno prispevali k dejavnostim **delovne skupine za varstvo podatkov iz člena 29**, da se zagotovi večja skladnost varstva podatkov v EU.

ENVP kot njen član prispeva k dejavnostim te skupine, tako da prevzame svoj delež dela, ki je primerljiv z deležem dela širših organov za varstvo podatkov. Vendar to sodelovanje temelji na selektivnem pristopu in se osredotoča na področja, kjer ima naš prispevek dodano vrednost, zlasti pri zagotavljanju evropske perspektive, kot to velja za mnenje delovne skupine o zakonitem interesu ali mnenje o odprtih podatkih. Poleg tega smo tudi tesno sodelovali pri mnenjih o prstnih odtisih naprav in brezpilotnih zrakoplovih ter internetu stvari.

Pomembno je neposredno sodelovanje z nacionalnimi organi na vse pomembnejšem področju v okviru razvoja obsežnih mednarodnih podatkovnih zbirk, kot so EURODAC, vizumski informacijski sistem (VIS), schengenski informacijski sistem II (SIS II) in carinski informacijski sistem (CIS), ki zahteva usklajen pristop k nadzoru. To sodelovanje je dodatno delo, vendar ločeno od nadzora na tem področju (glej poglavje 2). V letih 2013 in 2014 smo zagotavljali sekretariat skupini za nadzor nad novim informacijskim sistemom SIS II in še naprej predsedovali usklajevalnim skupinam za nadzor nad podatkovnimi zbirkami EURODAC, VIS in CIS. Naša vloga je vključevala:

- ustrezno načrtovanje pravočasne dodelitve finančnih in človeških virov;
- usklajevanje sestankov skupin;

- pripravo in razpošiljanje dokumentov;
- povezavo s člani skupin med sestanki za pripravo poslovnih dejavnosti.

ENVP je 5. junija 2014 sodeloval na **Evropski konferenci organov za varstvo podatkov** v Strasbourgu, ki sta jo skupaj organizirala Svet Evrope in francoska „nacionalna komisija za informacijsko tehnologijo in svoboščine“ (CNIL).

Konferenca za leto 2014 se je osredotočala na načine, kako naj organi za varstvo podatkov izboljšajo sodelovanje glede na globalizacijo. Sprejeta je bila resolucija, s katero se Svet Evrope poziva, naj v posvetovanjih, ki potekajo o posodobitvi Konvencije št. 108 o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov, krepí varstvo pravic posameznika, zlasti z ustanovitvijo neodvisnih nadzornih organov, ki lahko učinkovito delajo in sodelujejo drug z drugim.

Mednarodno konferenco za leto 2014 je od 12. do 16. oktobra organiziral urad za varstvo podatkov z Mauritiusa.

Na dnevnem redu je bilo več tem, vključno z varstvom zasebnosti in podatkov v razvijajočem se svetu; vse na enem mestu: centralizacija v primerjavi z bližino; nadzor v primerjavi s podatkovnim nadzorom; zasebnost v digitalni dobi – resolucija generalne skupščine ZN; e-zdravje in varstvo podatkov; etika, temeljne pravice in veliki podatki ter nevtralnost omrežja in varstvo podatkov. ENVP je sodeloval na delavnici o odgovornosti in okrogli mizi z naslovom „zasebnost brez teritorialnih meja“, direktor pa je na okrogli mizi govoril o nevtralnosti omrežja.

Pomemben dosežek te konference sta [sporazum in resolucija o mednarodnem sodelovanju pri izvrševanju](#), ki sta bila sprejeta na zaprti seji organov za varstvo podatkov (13. in 14. oktobra). O tem projektu se razpravlja že nekaj let in naša služba je zelo dejavno sodelovala pri pogajanjih. S hitrim razvojem tehnologij, kot so računalništvo v oblaku, veliki podatki in internet stvari, je nastala potreba po okviru, ki bi organom za varstvo podatkov omogočil čezmejno sodelovanje.

ENVP je na zaprti seji na kratko predstavil **pobudo IPEN**, ki je vzbudila veliko zanimanja.

Še naprej smo sodelovali na ključnih sestankih ali zagotovili prispevke o ustreznih dokumentih, o katerih se je razpravljalo v Svetu Evrope (posvetovalni odbori Konvencije št. 108 in Konvencije o kibernetiski kriminaliteti), OECD, APEC, GPEN, francosko govorečem združenju organov za varstvo podatkov (AFAPDP), špansko-ameriškem

omrežju za varstvo podatkov, mednarodni delovni skupini o varstvu podatkov v telekomunikacijah (berlinska skupina) ter na mednarodni konferenci komisarjev za varstvo podatkov in zasebnosti.

Kadar je bilo to potrebno in mogoče, smo si tudi prizadevali spremljati, svetovati in predložiti pripombe o razvoju varstva podatkov v državah, ki niso članice EU, ter politikah o zasebnosti v mednarodnih organizacijah, kot je UNHCR.

SODNE ZADEVE

Sodišče Evropske unije je ENVP priznalo pravico, da posreduje v postopkih pred sodiščem v zadevah PNR (združeni zadevi C-317/04 in C-318/04, sklepi z dne 17. marca 2005). Sodišče je pravico do posredovanja oprlo na drugi pododstavek člena 41(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 v skladu s katerim je „Evropski nadzornik za varstvo podatkov [...] odgovoren za svetovanje institucijam in organom Skupnosti [...] o vseh zadevah v zvezi z obdelavo osebnih podatkov“. Ta svetovalna naloga pa ne vključuje le obdelave osebnih podatkov pri teh institucijah ali organih. Sodišče je pooblastila, podeljena ENVP, razlagalo s členom 47 Uredbe ob upoštevanju namenov člena 41.

ENVP je leta 2014 posredoval v več zadevah pred sodiščem:

- T-115/13, Dennekamp proti Parlamentu (preglednost/dostop do dokumentov);
- T-343/13, CN proti Parlamentu (objava občutljivih osebnih podatkov na spletni strani);
- C-615/13 P, ClientEarth proti PAN Europe (razlaga pojma osebnih podatkov v okviru preglednosti/dostopa do dokumentov in skladnosti s členom 8(b) Uredbe št. 45/2001 ter razlika med temeljno pravico do zasebnosti in temeljno pravico do varstva osebnih podatkov).

V skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 se tožbe zoper odločitve ENVP vložijo na Sodišču Evropske unije (člen 32). Zoper odločitve ENVP v pritožbah (glej poglavje 2) se je mogoče pritožiti pri Sodišču Evropske unije. Do danes so trije pritožniki vložili pritožbo na sodišču, od katerih nobena ni uspela.

DOSTOP DO DOKUMENTOV/ PREGLEDNOST

Za ENVP kot institucijo EU in v skladu z njenim poslovníkom velja tudi uredba o dostopu javnosti do dokumentov iz leta 2001. Število zahtev za dostop do dokumentov, ki jih je prejel ENVP, se je z leti postopno povečevalo. Leta 2013 se je število zahtev podvojilo z 12 na 24. Leta 2014 smo obravnavali 18 zahtev, od katerih so bile štiri potrdilne prošnje na naše prvotne odgovore.

Vse večje število primerov, ki jih obravnavamo na tem področju, kaže na potrebo po podrobnejših smernicah o praktičnem izvajanju uredbe o dostopu javnosti. Trenutno utrjujemo metodologijo obravnavanja odgovorov v skladu z najnovejšo prakso. Leta 2015 bomo institucijam in organom EU zagotavljali praktično svetovanje o načinih, kako uravnovežiti preglednost in potrebo po varstvu osebnih podatkov z vidika odločitve Sodišča v zadevi Bavarian Lager.

SPREMLJANJE TEHNOLOGIJE

Leta 2014 smo še naprej ocenjevali tveganja novih tehnologij za zasebnost z ustreznim zbiranjem in analizo informacij. Upravljavcem smo v številnih primerih zagotavljali tudi smernice o tehničnih vidikih skladnosti z zahtevami o varstvu podatkov. V nadaljevanju boste našli povzetek nekaterih nalog, več informacij pa je na voljo v celotni različici tega poročila in [glasilu](#) ENVP.

Vse več naprav (npr. nosljivih ali vgrajenih v vozila) je opremljenih z vmesniki, ki omogočajo prenos zbranih podatkov.

Obstajajo pomisleki, da varnost morda ne sledi povečanemu zbiranju in prenosu osebnih podatkov. Povečuje se tudi število resnih pomanjkljivosti glede varnosti, odkritih v razširjenih sistemih. Tako so na primer leta 2014 odkrili, da so nekatere najbolj priljubljene mobilne naprave izpostavljene prestrezanju navidezno šifriranih komunikacij. Odkrili so tudi, da je imela neka koda, najdena v številnih Linuxovih sistemih, pomanjkljivost, ki je napadalcem omogočala, da obidejo varnostne zaščite. Pomanjkljivo zaščiteno so odkrili tudi v operacijskih sistemih pametnih telefonov, pri katerih je lahko čip za komunikacijo po omrežju razveljavil vse omejitve, ki varujejo „pametni“ del telefona, in s tem omogočil dostop do vseh informacij, shranjenih v pametnem telefonu.

Številne pomanjkljivosti glede varnosti pri splošno uporabljenih sistemih so leta 2014 vzbudile veliko zanimanja. Nekatere varnostne pomanjkljivosti so dobile imena kot so Heartbleed, Gotofail in Poodle. Hrošč Heartbleed² je bil odkrit v orodju OpenSSL, priljubljenem šifrirnem orodju za internetne komunikacije. Ta hrošč omogoča branje in dostop do podatkov, ki bi morali biti zaščiteni.

Zdi se, da so številne priljubljene internetne storitve ranljive, zato je bilo treba ustrezno ukrepati za hitro odpravljanje hroščev na njihovih sistemih. Tudi evropske institucije so zaščitile svoje storitve. Uporabnikom okuženih storitev se je svetovalo, naj spremenijo gesla, zamenjana pa so bila tudi potrdila za šifriranje internetnega prometa med okuženimi spletnimi stranmi. Vendar je kljub tem ukrepom mogoče, da še obstajajo strežniki, ki še

niso bili posodobljeni in zato še vedno uporabljajo okuženo računalniško programsko opremo.

Leta 2014 smo ustanovili laboratorij ENVP za politiko informacijske tehnologije z opremo in orodji, ki se lahko uporabljajo za oceno zasebnosti nekaterih izdelkov ali sistemov, ki jih uporabljajo pri nadzoru.

Laboratorij IT zdaj že deluje, dopolnjen pa bo s prenosnim kompletom IT za predstavitve na kraju samem, izvajanje poskusov in/ali tehničnih preskusov na kraju samem v okviru inšpekcijskih pregledov in presoj.

Leta 2014 smo vzpostavili omrežje inženiringa za zasebnost na internetu (IPEN) v sodelovanju z nacionalnimi organi za varstvo podatkov, razvijalci in raziskovalci iz panoge, akademskih krogov in civilne družbe. Namen pobude je razvijati inženirske prakse, ki upoštevajo pomisleke o varstvu zasebnosti, in spodbujati inženirje, da mehanizme zasebnosti vgradijo v internetne standarde, storitve in aplikacije.

Prva [delavnica](#) IPEN, ki je potekala 26. septembra 2014 v Berlinu, je bila zasnovana kot praktični pristop za opredelitev pomanjkljivosti glede varstva zasebnosti v obstoječi tehnologiji in namenjena razvoju koristnih rešitev.

Po uspehu prve delavnice je zdaj pobuda IPEN osredotočena na razvoj in obravnavo opredeljenih projektov. V okviru te pobude se bo še naprej raziskovalo, kako razvijati zasebnosti prijazne tehnologije in zagotavljati, da bo zasebnost postala bistven dejavnik za vse razvijalce IT.

Novembra 2014 smo v skladu s svetovanjem zakonodajalcu EU pripravili pregled veljavnega okvira EU za varstvo podatkov in ustreznih elementov reforme za delovno skupino Evropske komisije za upravljanje in zasebnost, na katerem se je razpravljalo o uvedbi kooperativnih inteligentnih prometnih sistemov (C-ITS). Vidiki zasebnosti so zelo pomembni za uvedbo sistemov C-ITS, ker se lahko podatki uporabljajo za profiliranje ali sledenje. To pobudo bomo nadaljevali tudi v letu 2015.

2 CVE-2014-0160.

Kot nadgradnjo naše zmožnosti svetovanja upravljavcem o tehničnih ukrepih za učinkovito izvajanje varstva podatkov v sistemih IT smo razvili smernice za posebna področja IT. Smernice bodo na voljo leta 2015.

Leta 2012 smo bili seznanjeni, da nekatere spletne strani EU sistematično blokirajo vse dostope iz [omrežja Tor](#). Čeprav je bil ta omejevalni ukrep utemeljen s pomisleki glede varnosti v omrežjih, smo poudarili, da regulativni okvir EU izrecno priznava anonimne komunikacije ter da bi bilo treba ustrezno oceniti nujnost in sorazmernost. Po teh izmenjavah je bila pregledana ustrezna politika o varnosti in orodje Tor ni več sistematično blokirano v korist evropskih in neevropskih državljanov, ki želijo ali morajo varovati svojo zasebnost brskanja po spletu.

Naše strokovno znanje o tehnologiji in politiki IT ima pomembno vlogo pri sodelovanju ENVP z drugimi organi za varstvo podatkov. Leta 2014 smo sodelovali na različnih sestankih delovnih in projektnih skupin ter podskupin. Prav tako smo v Talinu obiskali Evropsko agencijo za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) za osveščanje o zadevah, povezanih z varstvom podatkov, in spodbujanje razprav o IT ter upravljanju varnosti sistemov IT. Ta obisk je bil neodvisen od inšpekcijskega pregleda, ki smo ga začeli v agenciji eu-LISA v Strasbourgu proti koncu leta 2014, da bi preverili varnost in operativno upravljanje sistema.

Med drugim smo prispevali tudi k prizadevanjem Komisije o pametnih števcih in omrežjih ter njenemu razvoju pristopa za uporabo računalništva v oblaku v javni upravi.

GLAVNI CILJI ZA LETO 2015

Za leto 2015 so bili na podlagi splošne strategije za obdobje 2015–2019 izbrani naslednji cilji. Poročilo o doseženih rezultatih bo na voljo leta 2016.

Nadzor in izvajanje

V letu 2015 bomo nadaljevali s spodbujanjem odgovornosti organov EU pri obdelavi osebnih podatkov.

- **Knjižnica izkušenj**

Na podlagi naših desetletnih izkušenj z uporabo Uredbe št. 45/2001 bomo oblikovali notranjo zbirko naše sodne prakse, da to dragoceno strokovno znanje ustrezno katalogiziramo.

- **Uredba št. 45/2001**

Na podlagi teh trdnih izkušenj bomo sodelovali z Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo za zagotovitev, da so veljavna pravila iz Uredbe št. 45/2001 v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov.

- **Usposabljanje in vzajemno sodelovanje**

Nadaljevali bomo usposabljanje in usmerjanje organov EU o načinih, kako najbolje upoštevati pravila o varnosti podatkov v praksi, pri čemer bomo svoja prizadevanja osredotočili na tiste vrste obdelav, ki pomenijo visoko stopnjo tveganja za posameznike. Še naprej bomo tesno sodelovali z organi EU in jim ponujali ustrezno strokovno znanje in svetovanje, ki nam bo poleg tega pomagalo krepiti naše praktično znanje o njihovi stvarnosti.

- **Uradne osebe za varstvo podatkov**

V tesnem sodelovanju z uradnimi osebami za varstvo podatkov bomo še naprej podpirali institucije EU pri prehodu s pristopa, ki temelji le na skladnosti, na pristop, ki temelji tudi na odgovornosti. Zlasti bomo z njimi sodelovali pri oblikovanju ocen učinka na zasebnost podatkov in obveščanju o kršitvah pri varstvu osebnih podatkov.

- **Usklajen nadzor**

Nadaljevali bomo nadzor obsežnih informacijskih sistemov v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi za varstvo podatkov.

- **Inšpekcijski pregledi**

Izboljšali bomo metodologijo za inšpekcijske preglede in obiske, zlasti z boljšo metodo za pregledovanje sistemov IT.

Politika in posvetovanje

Kot del izvajanja strategije ENVP za obdobje 2015–2019 smo za svojo politiko in posvetovanje za leto 2015 določili pet ključnih področij:

- **Veliki podatki in enotni digitalni trg**

Predstavili bomo vizijo, kako naj bi EU zagotovila, da so posamezniki sposobni izvajati nadzor uporabnikov, izkoristiti prednosti velikih podatkov ter da organizacije in podjetja pregledno in odgovorno obdelujejo osebne podatke, za katere so odgovorni. Spodbudili bomo živahno razpravo na podlagi našega predhodnega mnenja o konkurenčnem pravu, varstvu potrošnikov, zasebnosti in digitalnem gospodarstvu, tako da bomo sodelovali na dogodkih in razpravljali z regulatorji.

- **Dokončanje reforme okvira za varstvo podatkov**

Pred poletjem 2015 bomo institucijam predstavili poročilo o politiki, da jih seznanimo s stanjem ter jim pomagamo najti praktične in prilagodljive rešitve v prihajajočih tristranskih srečanjih o Splošni uredbi o varstvu podatkov in direktivi o varstvu podatkov pri sodelovanju organov kazenskega pregona. V tesnem sodelovanju z nacionalnimi nadzornimi organi bomo osredotočenost preusmerili k izvajanju novih pravil. Zlasti bomo pomagali pri pripravi nemotenega prehoda na nov Evropski odbor za varstvo podatkov brez poseganja v prihodnje odločitve sozakonodajalcev o organizaciji sekretariata odbora. Vključili se bomo v zgodnejše faze razprave o politiki glede razvoja izvedbene zakonodaje ali zakonodaje, značilne za sektor, kot so morebitni predlogi za spremembo Direktive 2002/58/ES.

- **Mednarodni sporazumi**

Proaktivno bomo sodelovali z institucijami EU za zagotovitev, da se načela varstva podatkov ustrezno in dosledno upoštevajo pri pogajanjih o mednarodnih trgovinskih sporazumih in sporazumih o kazenskem pregonu, kot so TTIP,

TISA, dogovor EU in ZDA o varnem ravnanju z osebnimi podatki iz EU ter načrtovanje samodejne obnove sporazuma TFTP z ZDA. Po potrebi bomo zagotavljali tudi strokovno znanje in pomoč pri spremljanju veljavnih sporazumov, kot so dvostranski sporazumi o PNR.

- **Opremljanje oblikovalcev politike v sektorju notranjih zadev**

Skupaj s strokovnjaki pri Komisiji nameravamo pripraviti smernice o vključevanju pravil in načel o varstvu podatkov v predloge in politike o notranji varnosti, upravljanju meja in migracijah. Nova evropska agenda o varnosti mora vključevati več zbliževanja med različnimi zakoni o varstvu podatkov na tem področju in skladnostjo pri nadzoru obsežnih sistemov IT. Pri posebnih ukrepih, kot sta na primer direktiva o evidenci podatkov o potnikih EU (PNR) in „sveženj ukrepov o pametnih mejah“, o katerih potekajo razprave, smo predlagali, da bi si skupaj z institucijami prizadevali za čim manj posegov v pravice do zasebnosti in varstva podatkov pri velikem številu posameznikov, na katere to lahko vpliva. Naše nasvete bomo opirali na nedavno sodno prakso, zlasti sodbo Sodišča Evropske unije o direktivi o hrambi podatkov v zadevi Digital Rights Ireland. Pripravili bomo tudi referenčni dokument, v katerem bomo oblikovali pojma nujnosti in sorazmernosti, zlasti z vidika nedavne sodne prakse, in pojasnili, kako naj se uporabljata v predlogih, ki vplivajo na varstvo podatkov.

- **Dogovarjanje o delovnih metodah z institucijami in organi EU**

Kot smo napovedali v strateškem dokumentu, si bomo v okviru vloge politike in posvetovanja prizadevali za učinkovite načine dela z institucijami, kjer je to primerno, na podlagi memorandumov o soglasju. Poskušali bomo pridobiti povratne informacije, ali so bili naši nasveti koristni. Pri tem se bomo opirali na nedavno tesno sodelovanje z italijanskim predsedstvom o osnutku direktive o samodejni izmenjavi podatkov o bančnem računu med davčnimi organi. Še naprej bomo tesno sodelovali z Agencijo za temeljne pravice o vprašanih skupnega interesa.

Sodelovanje

Želimo, da bi EU enotno nastopala glede vprašanj o zasebnosti in varstvu podatkov. Zato bo osrednje gibalno naše strategije tesno sodelovanje s sorodnimi organi za varstvo podatkov.

- **Usklajen nadzor**

Še naprej bomo dajali prednost učinkovitemu in dejavnemu sodelovanju ter podpori pri usklajenem nadzoru nad sistemi CIS, EURODAC, IML, SIS II in VIS. Naš cilj je preiti na trdnejši in učinkovitejši model upravljanja sistemov iz prejšnjega „tretjega stebra“.

- **Delovna skupina iz člena 29**

Tesno bomo sodelovali s to delovno skupino, da zagotovimo tako nemoten prehod na Evropski odbor za varstvo podatkov kot tudi oblikujemo mnenja o politiki ter prispevamo k njej na sestankih s podskupinami ali na plenarnih zasedanjih, po potrebi kot poročevalci, in pri operativnem nadzoru agencij EU in sistemov IT.

- **Države, ki niso članice EU, in mednarodne organizacije**

Spodbujali bomo globalno povezovanje z organi za varstvo podatkov in zasebnosti, da najdemo tehnične in regulativne odgovore na ključne izzive pri varstvu podatkov, kot so veliki podatki, internet stvari in množični nadzor. Poleg tega bomo tudi dejavno sodelovali v razpravah o varstvu podatkov in zasebnosti na mednarodnih forumih, vključno s Svetom Evrope in OECD.

Politika informacijske tehnologije

- **Digitalizacija varstva podatkov**

Eden od naših ključnih ukrepov za doseganje tega strateškega cilja bo boljša povezanost z deležniki, zlasti s tehnično skupnostjo, da bi ustvarili bolj interdisciplinarno sodelovanje pri vgrajenem in privzetem varstvu podatkov.

- **Omrežje inženiringa za zasebnost na internetu**

Še naprej bomo dajali poudarek varstvu podatkov in zasebnosti z vidika inženiringa. Ker pobuda IPEN vključuje strokovnjake iz organov za varstvo podatkov, panoge, akademskih krogov in civilne družbe, po čemer se razlikuje od drugih omrežij, so njena prizadevanja usmerjena k vprašanju praktičnega pomena.

Leta 2015 se bo omrežje razširilo in še naprej delovalo v skladu z ukrepi, določenimi leta 2014.

- **Spremljanje tehnologije** Naše dejavnosti spremljanja tehnologije bodo še bolj prepoznavne in dostopne drugim deležnikom kot podlaga njihovem delu. Poleg poročanja o dejavnostih, tj. sodelovanju z organi za varstvo podatkov in tehnološko usmerjenimi strokovnimi skupinami na ravni EU, bomo poročila dali na voljo tudi javnosti.
- **Smernice o tehnologiji in varstvu podatkov** Da bi spodbujali kulturo varstva podatkov v institucijah EU, ki jih nadzoruje ENVP, bomo leta 2015 končali pripravo smernic za posebna tehnična področja, kot so mobilne naprave, spletne storitve in računalništvo v oblaku, ki jih bomo dopolnili s smernicami o posebnih področjih, kot je obvladovanje tveganj.
- **Varnost IT** Skozi leta se je povečal pomen obvladovanja varnosti IT. Še naprej bomo v okviru inšpekcijskih pregledov in presoj razvijali strokovno znanje o varnosti IT in sistematični uporabi te tehnologije kot nadzorni organ ter partner v sodelovanju s skupnostjo za varnost IT, s posebnim poudarkom na institucijah EU.

Druga področja

Informacije in komunikacija

Leto 2015 je bilo za ENVP leto sprememb. Z novim mandatom in strategijo so se vzbudila pričakovanja o možnostih, ki se lahko dosežejo v naslednjih petih letih. Na to kažejo številni večji projekti o obveščanju in komunikaciji, ki jih bomo začeli izvajati. Med njimi so:

- **Nova vizualna na podoba** Pomemben projekt za leto 2015 bo sprememba naše vizualne podobe, iz katere bosta sledila nov logotip in grafična podoba. Posreden učinek te spremembe bo, da bo treba posodobiti vse komunikacijsko gradivo ENVP (kot so promocijska gradiva, publikacije, spletna stran itd.). Zato bo to dolgoročni projekt, ker bomo še naprej uporabljali stara gradiva in jih posodabljali z novimi, ko bo

starih zmanjkalo ali ko jih ne bomo več mogli uporabljati.

- **Posodobitev spletne strani ENVP** Začeli bomo večjo tehnično posodobitev spletne strani in izkoristili priložnost, da jo vizualno in vsebinsko prevetrimo.
- **Razumljiv jezik** V zadnjih nekaj letih smo si odločno prizadevali doseči cilj razumljivega jezika. Naš prednostni cilj je popraviti vtis, da je varstvo podatkov preveč pravno in tehnično področje. To bo naš prednostni cilj tudi v letu 2015, ko bomo še naprej uporabljali razumljiv jezik za večjo dostopnost tehničnih vprašanj, ki jih bomo ponazorili s primeri, s katerimi se splošna javnost zlahka poistoveti.

Upravljanje virov in profesionalizacija kadrovske funkcije

Nov mandat in strategija ENVP prinašata spremembe, ki bodo vplivale na naše delo na kadrovskem področju in pomenile dodatno obremenitev za že zmanjšan proračun po več letih varčevalnih politik.

- Med temi spremembami bi lahko verjetno sprejetje nove uredbe o varstvu podatkov, ki bo nadomestila Direktivo 95/46/ES, neposredno vplivalo na organizacijsko strukturo ENVP, zlasti če bi bilo ENVP, kot je določeno v predlogu Komisije, zaupano zagotavljanje sekretariata za nov Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP). Zato je v proračun za leto 2015 že vključen nov naslov III, imenovan EOVP, projektna skupina EOVP pa bo ustanovljena v drugi polovici leta.
- Leta 2015 bomo pripravili dva dokumenta, ki bosta proučevala načine, kako povečati odgovornost in etično razsežnost naše institucije, in sicer novi kodeks ravnanja za skupino nadzornikov in politika prijavljanja nepravilnosti po priporočilih Evropskega varuha človekovih pravic.

V okviru našega cilja zglednega ravnanja bomo pri oceni učinka na zasebnost in pregledu obvestil o varstvu podatkov tesno sodelovali z uradnimi osebami za varstvo podatkov pri ENVP, potem ko bodo začeli veljati novi kadrovske predpisi.

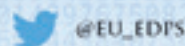

www.edps.europa.eu

Urad za publikacije

ISBN 978-92-9242-074-1

EDPS

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV